

การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา

ศักยภาพตำบล

ประเมิน (ก่อน) : ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

ประเมิน (หลัง) : ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

พื้นที่ตำบลบ้านใหม่มีสภาพภูมิศาสตร์เป็นที่ราบติดกับภูเขามียอดเขาสูง ได้แก่ ภูเขาตอยหลวง และมีแหล่งน้ำธรรมชาติ คือน้ำตกแม่เห็ญน, อ่างเก็บน้ำแม่เห็ญน และอ่างเก็บน้ำหนองบัว มีประชากรทั้งหมด 4,037 คน แบ่งเป็นชาย 1,950 คน หญิง 2,097 คน

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ในฤดูกาลทำนาได้ประสบปัญหาศัตรูพืช ฟูนากัดกินต้นข้าว เพื่อกำจัดศัตรูพืชประชาชนได้สังเกตเห็นถึงปัญหาจึงเกิดการรวมกลุ่มวิสาหกิจปุณาแปรรูป โดยกลุ่มวิสาหกิจปุณาแปรรูปมีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 17 คน สมาชิกในวิสาหกิจปุณาแปรรูปประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก หลังว่างจากการทำการเกษตรจึงรวมกลุ่มแปรรูปปุณาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์น้ำปูและประสบกับปัญหาน้ำปูมีน้ำหนักส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการขนส่งที่มีราคาสูง คณะทำงานมีความเห็นว่าการนำน้ำปูมาแปรรูปเป็นน้ำปูผง เป็นการช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวที่กลุ่มวิสาหกิจพบเจอได้อย่างตรงจุด

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

จากข้อมูลความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ และด้านการเข้าถึงบริการรัฐ ตำบลบ้านใหม่เกิดมีความต้องการพื้นฐานในด้านสุขภาพมากที่สุด และมีความต้องการด้านการศึกษา รองลงมาตามลำดับในขณะที่ยังมีอีก 3 มิติ ด้านรายได้ ด้านความเป็นอยู่ และด้านการเข้าถึงบริการรัฐของประชากรได้รับความต้องการในระดับที่เพียงพอแล้ว

การพัฒนาพื้นที่

โจทย์พื้นที่

1. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ในตำบลไปสู่การแปรรูปออกสู่ท้องตลาด
2. ยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนและส่งเสริมการตลาดออนไลน์
3. เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ น้ำปูผง

กิจกรรมที่ดำเนินการ

1. สำรวจปัญหาของวิสาหกิจชุมชน
2. คณะทำงานได้ทดลองแปรรูปน้ำปูผง
3. ออกแบบผลิตภัณฑ์น้ำปูผง
4. สาธิตการทำน้ำปูผงร่วมกับผู้สูงอายุและกลุ่มวิสาหกิจ
5. ส่งเสริมการขายผ่านช่องทางตลาดออนไลน์

กลไกการดำเนินงาน

1. ที่ปรึกษา ประกอบด้วย เทศบาลตำบลบ้านใหม่ = ผู้ติดต่อและประสานงาน
2. คณะทำงานชุมชน ประกอบด้วย กลุ่มวิสาหกิจ = ผู้ร่วมโครงการรับการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีในการทำผลิตภัณฑ์น้ำปูผง
3. คณะทำงานมหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วย อาจารย์และผู้จ้างงาน U2T ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับวิสาหกิจชุมชนจากน้ำปูสู่การแปรรูปเป็นน้ำปูผง

ผลลัพธ์

1. การจ้างงาน (อัตรา) ประกอบด้วย
- บัณฑิตจบใหม่ 10 อัตรา , นักศึกษา 5 อัตรา , ประชาชน 5 อัตรา
2. การพัฒนาทักษะ 4 ด้าน ประกอบด้วย
ทักษะด้านการเงิน (Financial Literacy), ทักษะด้านสังคม (Social Literacy), ทักษะด้านดิจิทัล (Digital Literacy) , ทักษะด้านภาษา (Language Literacy)
3. การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ
การแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและขยายช่องทางการตลาดไปสู่ช่องทางออนไลน์เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในยุคปัจจุบัน
4. การจัดทำข้อมูล Thailand Community Data (TCD) จำนวน 975 ข้อมูล

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

1. รายได้ที่เพิ่มขึ้น
รายได้ของตำบลเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5
รายได้ของตำบลเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปี 156,400 บาท/ปี
รายได้ของตำบลเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 115 บาท/ครัวเรือน
2. การเพิ่มผลิตภาพ (productivity)
กำไรเพิ่มขึ้น จากราคายาน้ำปูก่อนแปรรูปเป็นน้ำปูผงเฉลี่ยร้อยละ 22.27

ผลลัพธ์เชิงสังคม

ทำให้คนในชุมชนและกลุ่มประเภอบางมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนมีคุณภาพที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีตู้อบลมร้อนเครื่องอบแห้ง (Hot air oven) ที่ได้มาตรฐานและสามารถไล่ความชื้นได้ดี จึงทำให้ลดปริมาณเชื้อราได้ด้วย
2. ต้องการภาคีเครือข่ายทางคณะเกษตรศาสตร์เข้ามาพัฒนาต่อยอด
3. ควรมีเครื่องซิลลูลูญญาทาสที่ได้มาตรฐาน
4. ส่งเสริมกลุ่มประเภอบางโดยการจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงปุณาแบบอเนกนิโคโรสารเคมี

ผู้รับผิดชอบ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาธิต โอภาสนันท์
เบอร์ติดต่อ : 08 3580 5179 หน่วยงาน : คณะพยาบาลศาสตร์